

ПРАКТИКУМ

із дисципліни

“Організація адвокатури та адвокатської діяльності”

2020

1. Петренко звернувся до адвокатського об'єднання «Адвокатське об'єднання «Захист» з приводу захисту своїх прав в суді під час кримінального провадження. Під час заключення договору з адвокатським об'єднанням між Петренком та адвокатом Іваненком виник спір: хто буде вказаний в договорі з боку адвокатського об'єднання: об'єднання, чи адвокат Іваненко, який мав би вести справу Петренка у суді.

Адвокат Іваненко зазначав, що стороною буде об'єднання, а підпише договір з Петренком він, оскільки дані повноваження йому були передані об'єднанням на підставі довіреності. Петренко ж наполягав, щоб з боку адвокатського об'єднання стороною виступав персонально адвокат Іваненко, що буде запорукою сумлінності і персональної відповідальності у випадку неналежної правничої допомоги.

Вирішіть спір.

Які принципи здійснення адвокатської діяльності?

Які організаційні форми адвокатської діяльності ви знаєте, в чому їх різниця?

Хто виступатиме стороною договору в даному випадку.

Хто виступатиме стороною в договорі про надання правничої допомоги в інших організаційних формах адвокатської діяльності?

2. Дієздатний 30-річний громадянин Німеччини Барозу, який закінчив юридичний факультет КНУ імені Шевченка на денному відділенні та одночасно факультет української філології в цьому ж ВНЗ на заочній формі навчання, у встановленому законом порядку отримав посвідчення помічника адвоката та дозвіл на працевлаштування в Україні на посаду помічника адвоката і влаштувався за трудовим договором помічником адвоката Долгова.

Долгов 15 листопада 2014 року уклав договір з клієнтом про надання правової допомоги. Аби виконати взяті на себе від клієнта доручення Долгов доручив Барозу отримати відповідні статистичні документи.

Барозу пред'являючи довіреність, видану Долговим та посвідчення помічника адвоката, особисто відвідав Головне управління регіональної статистики у м. Києві із заявою про зняття копій з відповідних документів.

Працівники управління заяву не задовільнили і вказали, що відомостей про Барозу як про помічника адвоката в ЄДРА України немає, і його посвідчення є недійсним. Як виявилось, Долгов за 1 рік до отримання свідоцтва про право на зайняття адвокатською діяльністю 7 місяців працював заступником міського голови м. Черкаси і був звільнений з посади за вчинення корупційного правопорушення.

Поясніть ситуацію, що склалася.

3. Адвокат Іванова на 2 році своєї практики не змогла пройти курси підвищення кваліфікації, через те, що потрапила в аварію і була тимчасово непрацездатна.

Чи обов'язково проходити такі курси адвокатам?

В який ще спосіб адвокати можуть підвищувати свою кваліфікацію?

4. Петренко звернувся до адвокатського об'єднання «Адвокатське об'єднання «Захист» з приводу захисту своїх прав в суді під час кримінального провадження. Під час заключення договору з адвокатським об'єднанням між Петренком та адвокатом Іваненком виник спір: хто буде вказаний в договорі з боку адвокатського об'єднання: об'єднання, чи адвокат Іваненко, який мав би вести справу Петренка у суді.

Адвокат Іваненко зазначав, що стороною буде об'єднання, а підпише договір з Петренком він, оскільки дані повноваження йому були передані об'єднанням на підставі довіреності. Петренко ж наполягав, щоб з боку адвокатського об'єднання стороною виступав персонально адвокат Іваненко, що буде запорукою сумлінності і персональної відповідальності у випадку неналежної правничої допомоги.

Вирішіть спір.

Які принципи здійснення адвокатської діяльності ?

Які організаційні форми адвокатської діяльності ви знаєте, в чому їх різниця?

Хто виступатиме стороною договору в даному випадку.

Хто виступатиме стороною в договорі про надання правничої допомоги в інших організаційних формах адвокатської діяльності?

5. Адвокат Мельник був звинувачений у дачі хабара в особливо великому розмірі. Після повідомлення йому про підозру адвокат нелегально виїхав з України перебував за кордоном більше 3 років. У цей період провадження щодо цього адвоката було зупинене в зв'язку з неможливістю встановити місце перебування підозрюваного. Повернувшись до України, адвокат Мельник прийняв доручення на ведення цивільної справи. Однак суд не допустив його до участі у судовому засіданні, мотивуючи це тим, що адвокат Мельник не має

права здійснювати адвокатську діяльність у зв'язку з наявністю незакритого кримінального провадження щодо нього.

Оцініть дії адвоката та судді.

Чи є допустимим в листуванні з клієнтом повідомляти йому про дії які вчиняє адвокат із зазначенням конкретних прізвищ осіб судово-прокурорних працівників.

Чи можливо в службовому листуванні адвоката та клієнта допускати оцінку моральних якостей представників судової влади?

6. Обласною радою було сформовано кваліфікаційну дисциплінарну комісію адвокатури в повному складі. Через деякий час роботи комісії виявилось, що відділення спілки адвокатів, представники якого входили до складу КДКА, не зареєстровано. Адвокат Самохін К.В звернувся до суду з проханням визнати рішення обласної ради в частині включення представників відділення спілки до складу комісії незаконним.

Яке рішення має бути прийняте у цій справі?

7.Адвокат Васильєв, 1958 р.н., звернувся у вересні 2018 р. до територіального органу Пенсійного фонду України за призначенням пенсії за віком. Періоди його діяльності такі: 1974–1976 - робота секретарем судового засідання в районному суді; 1976-1978 - служба в армії; 1978-1982 - навчання в Харківському юридичному інституті; 1982-1986 - робота юрисконсультом у колгоспі; 1986 - до цього часу - адвокатська діяльність.

Які періоди будуть зараховані до стажу, що даватиме право на призначення Васильєву пенсії за віком? Відповідь аргументуйте з посиланням на чинне законодавство.

8.Адвокат Колосова працювала в адвокатському бюро “Савченко і партнери” з 5 січня 2016 р. до 20 березня 2018 р. за цивільно-правовим договором. З 21 березня до 9 травня 2018 р. вона не працювала і не перебувала на обліку в державному центрі зайнятості як безробітна. З 10 травня 2018 р. Колосова займається індивідуальною адвокатською діяльністю. Станом на вересень 2018 р. вона знаходиться на 6-му місяці вагітності.

Чи матиме право Колосова на отримання допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами за загальнообов'язковим соціальним страхуванням на випадок тимчасової втрати працездатності? Які умови надання й

порядок виплати допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами, її тривалість і розмір?

9. Помічник адвоката Сидоренко два тижні перебував на стаціонарному лікуванні у терапевтичному відділенні лікарні. Вийшовши на роботу, він надав адвокату листок непрацездатності і попросив компенсувати втрачений за час хвороби заробіток. Однак адвокат відмовився, посилаючись на те, що на адвокатів такий обов'язок не покладається.

Який правовий статус помічника адвоката?

Чи має право Сидоренко на отримання допомоги на випадок тимчасової непрацездатності?

Які умови та порядок її виплати?

Від чого залежить розмір допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю?

10. В ізоляторі тимчасового тримання під час спроби втечі затриманих було поранено адвоката Гнапа, який перебував там на побаченні з підзахисним. Від поранень Гнап через два дні помер у лікарні.

Чи матимуть право члени його сім'ї на страхові виплати за загальнообов'язковим державним соціальним страхуванням від нещасного випадку?

За яких умов?

11. У адвоката Семенюк захворіла дочка Олеся, 2014 р.н. Оскільки дитина через застуду не могла відвідувати дитячий садок і потребувала домашнього догляду, Семенюк два тижні не виходила на роботу.

Чи матиме право Семенюк на отримання допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, якщо її страховий стаж становить 3 роки 7 місяців? Якщо так, то в якому розмірі?

Відповідь аргументуйте.

12. Адвокат Кондратюк вирішив займатися індивідуальною адвокатською діяльністю. Для цього він орендував кімнату в офісному центрі, придбав комп'ютер, принтер, офісні меблі (стіл, шафу, стільці), закупив

канцелярське приладдя. Крім того, він уклав договір з охоронною фірмою про встановлення сигналізації у своєму приміщенні та забезпечення охорони.

Чи можна на суму зазначених витрат зменшувати сукупний дохід адвоката при обчисленні розміру єдиного соціального внеску?

Аргументуйте свою відповідь з посиланням на нормативні акти.

13. Адвокат Автухова, незважаючи на активну адвокаську діяльність та отримання доходу, не сплачувала єдиний соціальний внесок протягом двох останніх років.

Чи можна притягнути Автухову до відповідальності?

У якому порядку?

14. Адвокат Городецький, який здійснює незалежну професійну діяльність, протягом першого півріччя 2020 р. не отримував доходу та сплатив єдиний соціальний внесок у розмірі 4 224,0 грн за I і II квартали. Отримавши лист-повідомлення від ДВС за місцем реєстрації про донарахування суми несплаченого єдиного соціального внеску та штрафні санкції, він звернувся до Ради адвокатів Харківської області за наданням роз'яснень щодо порядку та розмірів сплати ЄСВ.

Чи припустився Городецький порушення порядку й умов сплати ЄСВ?

Який мінімальний розмір ЄСВ, що підлягає сплаті особою, яка здійснює незалежну професійну діяльність?

Чи можна притягнути його до відповідальності? У якому порядку?

15. Адвокат Іванішина, яка здійснювала незалежну професійну діяльність протягом двох років, 1 січня 2020 р. отримала та прийняла пропозицію увійти до складу Адвокатського Об'єднання «ЛЕГІС+». З моменту вступу до АО вона перестала сплачувати внески до ЄСВ.

Чи правомірні дії Іванішиної?

Чи є адвокатське об'єднання учасником відносин по сплаті ЄСВ?

Як змінився статус Іванішиної у зв'язку зі вступом до АО як платника ЄСВ?

16. Адвокат Самохвалов, який здійснює незалежну професійну діяльність, має велику кількість клієнтів та отримує сукупний дохід на місяць більше 150 000,0 грн. У його діяльності йому допомагають помічник адвоката та секретар-референт.

Визначте характер правовідносин адвоката з працівниками? Чи є вони платниками ЄСВ?

Які фактори можуть бути враховані для визначення сукупного чистого доходу фізичними особами при здійсненні адвокатської діяльності?

Який максимальний розмір доходу адвоката, з якого сплачується ЄСВ?

17. До Міністерства юстиції звернувся громадянин К. із проханням видати свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю. Він є громадянином України, має вищу юридичну освіту, пройшов стажування у адвоката, що займається приватною практичною діяльністю, протягом двох років.

Які ще умови висуваються перед громадянином К.?

- а) скласти кваліфікаційний іспит;
- б) не мати судимості і обмежень дієздатності;
- в) стажування має бути продовжене ще на 4 місяці.

Оберіть найбільш правильні відповіді та обґрунтуйте їх відповідно до чинного законодавства України.

18. Адвокату запропонували роботу за сумісництвом - юрисконсультантом фірми з досить значною платнею.

Як має вчинити адвокат?

- а) прийняти пропозицію, оскільки адвокат має право надавати консультації;
- б) консультувати лише у неробочий час;
- в) не може працювати за сумісництвом на цій посаді.

19. Адвокат В. має намір припинити виконання своїх обов'язків на строк більше одного тижня.

Хто може його замінити на цей період?

- а) інший адвокат за угодою;
- б) його помічник;

в) запропонуйте власну відповідь.

Який порядок його заміни?

а) він повинен повідомити Міністерство юстиції;

б) він має здати всі документи до архіву;

в) запропонуйте та обґрунтуйте власний варіант відповіді.

20. Щодо Іванова М. М. було порушено кримінальну справу, в якій його визнано підозрюваним у вчиненні кримінального правопорушення. У зв'язку з цим він заявив клопотання про допуск захисником його прав працівника приватної юридичної фірми, яка має право на здійснення представництва громадян за їхнім дорученням у кримінальних справах. Слідчим поліції було відмовлено у задоволенні клопотання з тих мотивів, що працівник цієї фірми не має свідоцтва про право на заняття адвокатською діяльністю.

Дайте відповіді на такі запитання:

Хто може бути допущений до участі у справі як захисник?

Які документи повинні бути подані особою, яку запросили захищати інтереси підозрюваного?

Які обставини можуть бути підставою відмови допуску адвоката до участі у справі як захисника?

Які процесуальні права має підозрюваний?

Чи були порушені певні конституційні та кримінально-процесуальні права підозрюваного діями слідчого поліції? Які саме?

21. Щодо бізнесмена Степанова К. В. було порушено кримінальну справу за статтею, яка передбачала санкцію позбавлення волі довічно. Після винесення постанови про притягнення до участі Степанова К. В. у справі як обвинуваченого, слідчий оголосив йому права та його обов'язки. Степанов К. В. почав вимагати призначення йому захисника за рахунок держави. Слідчий відмовив йому на тій підставі, що довідка про отримані доходи за останній рік свідчить про те, що Степанов К. В. - мільйонер, тому захисника повинен запросити і оплатити самостійно. Через два дні слідчому було подане клопотання про допуск до участі у справі Смика Л.Ю. як захисника Степанова К.В. У клопотанні також містилася вимога про надання побачення із захисником. Дане клопотання слідчий розглядав три дні, а за цей час проводив допити з Степановим К.В. Через деякий час слідчий заявив, що розслідування справи завершено, тому що він має докази вини Степанов К.В. Було виявлено,

що перше побачення захисника із підзахисним знімалося прихованою камерою, якою було зафіксовано, як Степанов К.В. розказує про вчинений злочин.

Дайте відповіді на такі запитання:

Які конституційні права Степанов К.В. було порушено?

У яких випадках участь захисника є обов'язковою?

Чи були в діях слідчого порушення чинного законодавства? Що у таких випадках слід зробити захиснику?

22. Неповнолітнього Б. було затримано слідчим Зарічного районного відділу поліції м. Сум 8 квітня 2014 р. за підозрою у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого п. 3 ст. 185 КК. Але неповнолітньому не було роз'яснено права підозрюваного, а також не забезпечено допомогу захисника. Через дві доби за участю Б. було проведено відтворення обстановки та обставин події, але з порушенням п. 1 ч. 2 ст. 52 КПК без участі захисника. Крім того, підозрюваного К. на порушення вимог ст. 63 Конституції було попереджено про кримінальну відповідальність за відмову від давання показань та за давання завідомо неправдивих показань.

Дайте відповіді на такі запитання:

Чи були в діях слідчого порушення чинного законодавства?

Чи зобов'язаний слідчий призначити неповнолітньому захисника?

Як має діяти захисник у такій ситуації?

23. Борщов Ю.Т. був запрошений дружиною Іванова В.В. як його захисник. З моменту укладення угоди про надання адвокатських послуг як захисника Борщов вчинив такі дії:

а) подав клопотання слідчому про допуск його як захисника до участі у справі та клопотання про надання йому побачення з підзахисним;

б) до клопотання додав свідоцтво про право на заняття адвокатською діяльністю;

в) почав розшукувати свідків скоєння кримінального правопорушення та брати у них пояснення;

г) почав посилати запити в різні установи про надання відомостей про осіб, які відомі у даній кримінальній справі (свідків, потерпілого, експертів) з метою знайдення на них компрометуючих фактів.

Дайте відповіді на такі запитання:

Хто може бути визнаний захисником?

Що зобов'язаний зробити захисник після укладення угоди про надання адвокатських послуг?

Які порушення вчинив захисник?

Чи братимуться до уваги пояснення свідків, які захисник відібрав до винесення постанови про допуск його до участі у справі як захисника?

Які права та обов'язки має захисник на досудовому слідстві?

24. До адвоката звернулася гр-нка К., яка повідомила, що її виселяють із власної квартири і просила захистити її житлові й майнові права, оскільки іншого житла у неї немає, а дохід - пенсія по інвалідності.

Адвокатом було встановлено, що від імені покійного чоловіка, якому виповнилося 82 роки, перебуваючи у лікарні, написав заповіт, згідно до якого квартиру заповідав сторонній людині. Крім цього, із наданих заявником медичних документів, стало відомо, що заповідач переніс інсульт десять років тому, самотійно не міг пересуватися, страждав на провали пам'яті та інші старечі хвороби.

Вивчаючи копію заповіту, наданого заявником, адвокатом також було встановлено, що заповіт було оформлено приватним нотаріусом у лікарні, де перебував останнім часом заповідач. В зв'язку з тим, що останній не міг прочитати текст заповіту, на його прохання були запрошені свідки подружжя А і Б. Крім цього, в зв'язку з тим, що заповідач не міг сам підписати заповіт, то також на його прохання було запрошено гр-нку С., яка і поставила свій підпис замість заповідача.

Які дії має здійснити адвокат з метою захисту житлових і майнових інтересів особи, яка звернулася до нього за правовою допомогою?

25. Адвокат В. представляє в суді інтереси позивачки К. у справі про поділ спадкового майна. У судовому засіданні адвокат заявив клопотання про затвердження мирової угоди (сторонами в якій виступав він та відповідач). Суддя відмовив в укладенні мирової угоди, оскільки, на його думку, такий важливий крок має право здійснити лише позивачка особисто, а її адвокат — ні.

Чи має право адвокат укласти мирову угоду?

Чим підтверджуються його повноваження? (Відповідь має бути обґрунтована відповідно до чинного цивільного процесуального законодавства України).

Визначити яким документом підтверджуються повноваження адвоката.

26. Богданов і Дарниченко за договором з видавництвом «Вісник» передали останньому для видання рукопис своїх оповідань під назвою «Ціна помилки». Після доопрацювання рукопис, що складав 10 оповідань було схвалено видавництвом. Вичитуючи верстку, автори виявили, що два оповідання із рукопису виключено. Незважаючи на заперечення авторів, збірник вийшов у світ у складі 8, а не 10 оповідань. Як було виявлено авторами, 5 листопада 2014 р., в день коли закінчувався термін розгляду твору, видавництво в письмовому вигляді сповістило авторів, що погоджується з рецензентом, який схвалив 9 оповідань і вважає можливим вмістити у збірник ще одне оповідання. Але 10 листопада того ж року видавництво направило рукопис авторів іншому рецензенту, який дав негативний відгук на два оповідання. Автори звернулися до адвоката з проханням подання до суду позову про виплату їм винагороди за два неопублікованих оповідання.

Дайте висновок у справі.

27. До адвоката звернувся гр. Єфименко Д. з проханням оскаржити дії державного виконавця, що в порядку примусового виконання прибув до місця проживання боржника, тобто до нього, для опису майна і накладення арешту о 22 год. 30 хв. Вдома була його дружина, що не відчинила квартиру, пославшись на пізній час. Через півгодини державний виконавець з'явився з понятими і, зламавши дверний замок, зайшов до квартири і описав меблевий гарнітур «Іванна», телевізор «Електрон», піаніно «Україна», книжкову шафу, 2 ліжка і 2 столи (на загальну суму 4 тис. грн). Дружина Єфименка просила залишити сім'ї обідній стіл, а також не включати до акта опису електрогітару, оскільки її син Євген (16 років) є учасником музичного ансамблю «Обрій» і електрогітара потрібна йому для репетицій концертів. Вона просила не включати до опису і деякі інші речі, оскільки розмір боргу становить 700 грн, проте державний виконавець прохання залишив без задоволення.

Дайте висновок у справі.